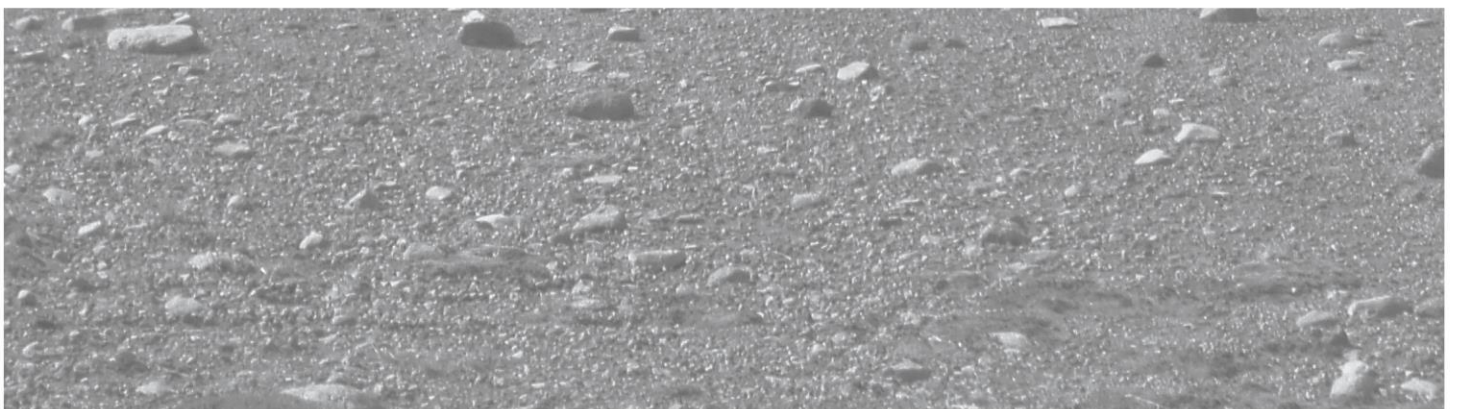

AÐALSKIPULAG BLÁSKÓGABYGGÐAR 2015-2027

Skipulagslýsing – námur við Skálpanesveg

24.11.2020

UPPLÝSINGAR

SKJALALYKILL

3502-014-LÝS-001-V01

HÖFUNDUR

Ingibjörg Sveinsdóttir

RÝNT

Ásgeir Jónsson

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	4
1.1	Skipulagslýsing	4
2	FORSENDUR OG STAÐHÆTTIR	4
2.1	Náttúrufar	5
2.2	Tengsl við aðrar áætlanir	5
2.2.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	5
2.2.2	Aðalskipulag Bláskógabyggðar 2015-2027	5
2.2.3	Samræmi við landsskipulagsstefnu og aðalskipulag	6
2.2.4	Deiliskipulag	6
2.2.5	Minjar	6
3	AÐALSKIPULAGSBREYTING	6
4	UMHVERFISÁHRIF	6
4.1	Tengsl við aðrar áætlanir	7
4.2	Umhverfismat	7
4.3	Valkostir	7
4.4	Umhverfisþættir og áherslur	7
5	SKIPULAGSFERLI	8
5.1	Umsagnaraðilar	8
5.2	Skipulagsferli	8

1 INNGANGUR

Hér er sett fram skipulagslýsing fyrir breytingu á Aðalskipulagi Bláskógabyggðar 2015-2027, samkvæmt 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Breytingin felur í sér að skilgreina á tvö ný efnistökusvæði við Skálpanesveg. Efnið verður nýtt til að gera endurbætur á veginum.

Skipulagslýsingin er sett fram í samræmi við 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og unnin í samræmi við grein 4.2. í Skipulagsreglugerð nr. 90/2013, með síðari breytingum.

1.1 Skipulagslýsing

Gerð skipulagslýsingar er ætlað að tryggja aðkomu almennings og hagsmunaaðila að skipulagsferlinu á fyrstu stigum þess, auka gagnsæi, tryggja betra upplýsingaflæði, skila betri og markvissari skipulagsvinnu og gefa sveitarstjórn og öðrum sem koma að ferlinu betri yfirsýn allt frá fyrstu skrefum.

Samkvæmt 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal sveitarstjórn taka saman lýsingu á skipulagsverkefni. Í lýsingu skal koma fram hvaða áherslur sveitarstjórn hafi við aðalskipulagsgerðina, upplýsingar um forsendur, fyrirliggjandi stefnu og fyrirhugað skipulagsferli svo sem um kynningu og samráð við skipulagsgerðina gagnvart íbúum sveitarfélagsins og öðrum hagsmunaaðilum. Leita skal umsagnar um lýsingu hjá Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum og kynna hana fyrir almenningi. Samkvæmt gr. 4.2.2. í skipulagsreglugerð nr. 90/2013 skal sameina gerð skipulagslýsingar og matslýsingar um umfang og áherslur í umhverfismati aðalskipulagsins sbr. 2. mgr. 6. gr. laga nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana.

Með skipulagslýsingu þessari er almenningi gefinn kostur á að koma með ábendingar og athugasemdir sem snúa að málefnum aðalskipulagsbreytingarinnar.

2 FORSENDUR OG STAÐHÆTTIR

Skálpanesgur (nr. 336) liggur af Kjalvegi á Bláfellshálsi og að Langjökli. Vegurinn milli skála í Skálpanesi og Langjökuls er grófur og óslettur og þarfnast ofaníburðar.

Efnistökusvæðin eru við Skálpanesveg. Umferð um veginn er helst í tengslum við vélsleðaferðir á Langjökul. Samkvæmt upplýsingum á vefsíðu Vegagerðarinnar er meðalumferð um Skálpanesveg yfir sumartímenn (SDU) 19 bílar á dag og meðalumferð á dag yfir allt árið (ÁDU) er 6 bílar á dag.

Í gildandi aðalskipulagi er talsverður fjöldi af efnistökusvæðum með Kjalvegi. Vegagerðin metur það svo að þar sem heppilegt efni til vegagerðar er á þessum tveimur stöðum þá sé betra að nýta það og aka styttri vegalengd með það.

2.1 Náttúrufar

Bæði efnistökusvæðin eru við Skálpanesveg. Það svæði sem er við Geldingafell, nær Kjalvegi, var nýtt í Skálpanesveg, þar er því um að ræða raskað svæði sem er nánast í vegkantinum. Efnistökusvæðið sem er nær Langjökli er skammt frá Skálpanesvegi.

Á svæðinu eru ekki þekkt náttúrufríbærir sem njóta sérstakrar verndar, skv. kortlagningu Náttúrufræðistofnunar Íslands. Samkvæmt vistgerðarkortum Náttúrufræðistofnunar Íslands er að finna vistlendið mela og sandlendi. Þar eru vistgerðirnar mosamelavist, víðmelavist, grasmelavist og eyðimelavist. Allar hafa þær lágt verndargildi. Mjög lítill gróður er á svæðinu.

2.2 Tengsl við aðrar áætlanir

2.2.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Landsskipulagsstefna er unnin á grundvelli skipulagslaga nr. 123/2010. Samkvæmt 4. mgr. 10. gr. sömu laga skulu sveitarfélög taka mið af landsskipulagsstefnu við gerð skipulagsáætlana eða breytinga á þeim.

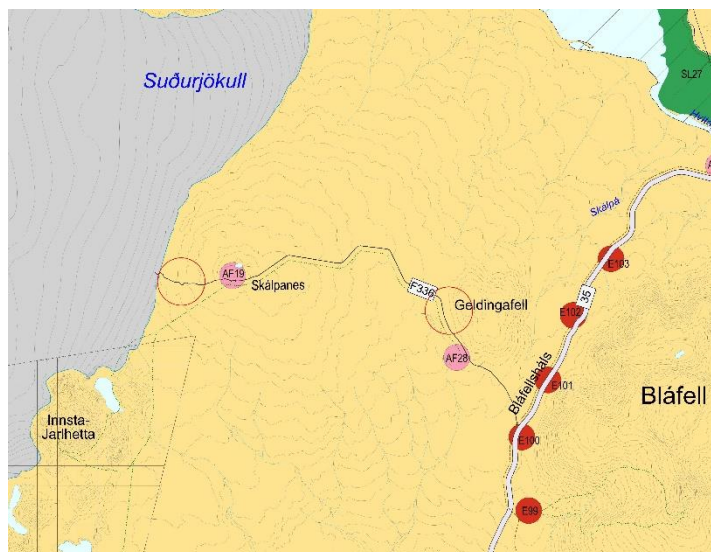
Skipulag miðhálandis Íslands

Sveitarfélög á miðhálandinu útfæri landsskipulagsstefnu um verndun víðerna- og náttúrugæða í skipulagsáætlunum sínum. Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði þess gætt að mannvirki og umferð um hálandið skerði víðerni og önnur sérkenni og náttúrugæði hálandisins sem minnst. Jafnframt verði kannaðir möguleikar á endurheimt víðerna og náttúrugæða. Til grundvallar stefnumörkun verði lögð kortlagning á umfangi víðerna, vistgerðarkort Náttúrufræðistofnunar Íslands og svæði sem njóta verndar vegna náttúruvafars.

2.2.2 Aðalskipulag Bláskógabyggðar 2015-2027

Í gildandi aðalskipulagi er svæðið skilgreint sem óbyggt svæði. Eftirfarandi stefna er fyrir efnistökusvæði, kafli 2.4.9.

- Lögð er áhersla á nægt framboð efnistökusvæða og þau séu í námunda við notkunarstað efnis.
- Efnistaka fer ekki fram á svæðum sem hafa sérstakt verndargildi, s.s. friðlýstum svæðum, svæðum á náttúru-minjaskrá og hverfisverndarsvæðum.
- Áhersla er á góða umgengi á nýtingartíma og vandaðan frágang við verklok.

MYND 1. Hluti af aðalskipulagsuppdraetti fyrir hálandi Bláskógabyggðar. Efnistökusvæðin eru fyrirhuguð innan rauðu hringjanna.

2.2.3 Samræmi við landsskipulagsstefnu og aðalskipulag

Víðerni á svæðinu hafa ekki verið kortlögð en eru skilgreind í 5 gr. í lögum um náttúrvernd, nr. 60/2013 m.s.br. sem; „Svæði í óbyggðum sem er að jafnaði a.m.k. 25 km² að stærð eða þannig að hægt sé að njóta þar einveru og náttúrunnar án truflunar af mannvirkjum eða umferð vélknúinna farartækja og [að jafnaði] ²⁾ í a.m.k. 5 km fjarlægð frá mannvirkjum og öðrum tæknilegum ummerkjum, svo sem rafhlínur, orkuverum, miðlunarlónum og uppbyggðum vegum“.

Bæði efnistökusvæðin eru við Skálpanesveg sem er tengivegur skv. vegaskrá Vegagerðarinnar.

Í aðalskipulagi er áhersla á nægt framboð efnistökusvæða, þau séu í námunda við notkunarstað efnis og að þau séu ekki á svæðum sem hafa sérstakt verndargildi.

Breytingin er talin vera í samræmi við landsskipulagsstefnu og aðalskipulag.

2.2.4 Deiliskipulag

Ekkert deiliskipulag er í gildi fyrir svæðið.

2.2.5 Minjar

Aðalskráning fornminja hefur ekki farið fram. Ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmda-tíma, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, verður þegar haft samband við Minjastofnun Íslands og framkvæmd stöðvuð uns fengin er ákvörðun Minjastofnunar um hvort halda megi áfram og með hvaða skilmálum.

3 AÐALSKIPULAGSBREYTING

Í breyttu aðalskipulagi verða sett inn tvö ný efnistökusvæði. Settir verða skilmálar um skipulega nýtingu, umgengni og frágang að lokinni efnistöku. Svæðin eru eftirtalin:

NÁMA	STÆRD HA	MAGN M ³
Náma nær Langjökli	1,0	20.000
Náma við Geldingafell	0,5	5.000

4 UMHVERFISÁHRIF

Áformuð efnistaka fellur undir lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 sem framkvæmd í C flokki skv. lið 2.04 í 1. Viðauka. „Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska minna en 25.000 m² svæði eða efnismagn er minna en 50.000 m³“.

4.1 Tengsl við aðrar áætlanir

Í umhverfisskýrslu fyrir breytinguna verður gerð grein fyrir tengslum og samræmi við aðrar áætlanir og stefnur í samræmi við lið a. í 6 gr. laga um umhverfismat áætlaða nr. 105/2006. Helstu stefnur og áætlanir má sjá í kafla 2.2.

4.2 Umhverfismat

Matsvinnan fer fram samhliða breytingunni til að stuðla að því að umhverfissjónarmið séu ávallt uppi við mótun tillögu að breyttu aðalskipulagi.

Í skipulagsgerð er umhverfismat áætlaða jafnframt mikilvægt til að tryggja samræmi á milli stefnumiða í mismunandi málaflokkum skipulagsins og tryggja að umhverfismarkmiðum sveitarfélagsins sé haldið á lofti í skipulagsgerðinni. Niðurstaða umhverfismatsins nýtist til að bregðast við hugsanlega neikvæðum umhverfisáhrifum með breytingu á stefnu eða mótun á mótvægisáðgerðum. Umhverfismatið mun byggja á fyrirliggjandi upplýsingum um grunnástand umhverfis.

4.3 Valkostir

Núll kostur eða núverandi ástand verður borið saman við breytt aðalskipulag, þ.e. að settar verða inn tvö ný efnistökusvæði í stað óbyggðs svæðis.

4.4 Umhverfisþættir og áherslur

Í umhverfisskýrslu með aðalskipulagsbreytingunni verða skoðuð áhrif á þá umhverfisþætti sem tilgreindir eru í töflu 1 og þeir metnir í samræmi við stefnuskjöl og viðmið. Yfirlit yfir meginspurningar í umhverfisskýrslu er að finna í töflunni. Viðmið fyrir hvern umhverfisþátt eru sett með tilliti til laga og reglugerða, stefnuskjala sveitarfélagsins auk viðmiða í opinberum stefnuskjöllum og/eða alþjóðlegum skuldbindingum.

Framsetning á niðurstöðu matsins verður í formi greinargerðar.

TAFLA 1. Umhverfisþættir, helstu matsspurningar og viðmið.

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNING	VIÐMIÐ
Jarðmyndanir	Hefur stefnan áhrif á jarðmyndanir sem njóta verndar eða þykja sérstæðar?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, áhersla á 61. gr.
Gróður og dýralíf	Hefur stefnan áhrif á gróður / votlendi?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, 56. og 61. gr. Vistgerðarkortlagning NÍ
Ásýnd og landslag	Hefur stefnan áhrif á ásýnd svæðisins? Hefur stefnan áhrif á náttúrulegt landslag?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, 1. og 2. mgr. 69. gr. Landskipulagsstefna 2015-2026
Landnotkun	Rýrir stefnan nýtingarmöguleika og gildi svæðisins?	Skipulagslög nr. 123/2010, 1. gr. Landskipulagsstefna 2015-2026
Menningarminjar	Hefur stefnan áhrif á fornminjar?	Lög nr. 80/2012 um menningarminjar. 1. gr. 16. og 23. gr.

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNING	VIÐMIÐ
Heilsa og öryggi	Hefur stefnan áhrif á öryggi ferðamanna?	Stefna í aðalskipulagi Landsskipulagsstefna 2015-2026

5 SKIPULAGSFERLI

Með kynningu skipulags- og matslýsingar þessarar er umsagnaraðilum, hagsmunaaðilum og almenn- ingi gefinn kostur á að leggja fram sjónarmið og ábendingar sem að gagni gætu komið við mótun breyt- ingarinnar. Jafnframt er óskað samráðs við Skipulagsstofnun um umfang og áherslur við mat á umhv- erfisáhrifum.

Skipulags- og matslýsingin verður kynnt með auglýsingu í blöðum/dreifiritum og á vefsíðu sveitar- félagsins auk þess sem hún verður auglýst á heimasíðu skipulagsfulltrúa, <http://www.utu.is/> og hægt að sjá tillöguna á skrifstofu embættisins að Dalbraut 12 á Laugarvatni. Athugasemdir skulu vera skriflegar og berast á skrifstofu skipulagsfulltrúa á netfangið vigfus@utu.is, fyrir auglýstan tímafrest.

5.1 Umsagnaraðilar

Óskað verður eftir umsögnum frá eftirtöldum aðilum:

- Skipulagsstofnun
- Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
- Minjastofnun Íslands
- Vegagerðin
- Umhverfisstofnun
- Forsætisráðuneytið

Eftir atvikum verður leitað eftir umsögnum annarra aðila, þ.á.m. innan stjórnslu sveitarfélagsins.

5.2 Skipulagsferli

Gert er ráð fyrir að breytt aðalskipulag verð auglýst fyrrihluta árs 2021 og taki gildi á vormánuðum.